

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1966. augusztus 23.

bb 1. cserekapcsolat 115 rádióállomással - évente 20 000 perc zenét exportálunk - magyar műsorok a legkülönbözőbb hullámhosszokon

1 s/gk-lm zs

1966. augusztus 23.

naponta számos magnetofontekercset indítanak utba a magyar rádióból öt világrész különböző rádióállomásainak címére. a szalagok többsége zenei felvételeket tartalmaz; a magyar komoly-, könnyű-, tánc- és népzene ugyanis egyre keresettebb „cikk”, a nagyvilágban, s a külföldi állomások rendszeresen sugároznak magyar zenét. ugyanakkor a bródy sándor utcába is nap nap után érkeznek a világ különböző tájairól zenei felvételeket tartalmazó küldemények. a magyar rádió a világ 115 rádióállomásával áll rendszeres cserekapcsolatban.

évente általában csaknem 20 ezer perc zenét „tesz postára”, a budapesti adó, s külföldről 16-17 ezer percnyi zenét importálunk. az év első felében 58 külföldi állomás részére 161 küldemény indult utnak a bródy sándor utcából. a címzettek között szerepelt valamennyi szocialista ország rádiója, továbbá az angol bbc, a párizsi, a tokiói, a buenos aires-i, a bagdadi, a bécsi, az ecuadori, a sidney-i, a jeruzsálemi, a singaporei, az algiri és a djakartai rádió. a legtöbb magyar zenét prága kérte, ide tíz tekercset küldtek el. a német demokratikus köztársaság berlini adója nyolc, a moszkvai, a müncheni, a párizsi, a szófiai, a varsói, a belgrádi adó, valamint a bbc hét, a bukaresti, a brüsszeli és a pozsonyi rádió pedig öt műsort kért és kapott budapesttől. egyébként a legtöbb magyar zenét a szocialista országoknak, továbbá a ● bbc-nek, a párizsi és a brüsszeli adóknak exportáljuk. brüsszel tavaly például több mint száz koncert anyagát vásárolta meg. az idén a rádió cserepartneré lett a törökországi, a san francisco-i és a nyugat-berlini rádió, valamint több dél-amerikai állomás.

/folyt.köv./

- 1 -

Ky

bb 1. /cserekapcsolat...1.folyt./-lm

érdekes, hogy az utóbbi időben többnyire modernebb hangvételű komolyzenei műveket és napjaink szerzőinek alkotásait kérik - kevesebben keresik a klasszikus magyar zenét - és népszerűbb lett könnyű- és tánczenénk. főként európai állomások - közülük is elsősorban a bbc, a párizsi rádió, a német demokratikus köztársaság adója és a prágai rádió - importálják szívesen a magyar könnyű- és tánc-zenei felvételeket. sokan kérik mostanában a magyar rádió könnyűzenei fesztiválján elhangzott számokat. több mint tíz országnak készítettünk rendszeres zenei krónikát, amelyben a rádió munkatársai bemutatják a legújabb műveket, ezeknek szerzőit és előadóit. népszerűvé váltak a városműsorok. legutóbb a bécsi adónak készítettek zenés városműsort, s ugyanakkor a magyar rádió munkatársai baselban készítettek hasonló jellegű összeállítást, amit rövidesen műsorra tűznek.

nemrégiben kérés érkezett a magyar rádió címére teheránból is. mint ismeretes, az iráni saha a közeli hetekben budapestre látogat és ebből az alkalomból a teheráni rádió több magyar zenei műsort akar bemutatni. a bródy sándor utcából már el is indult a kért küldemény teheránba. a messzi utra kelt hangszalagok kodály, bartók műveiből, valamint népzenei összeállításokból és ismert kórusok hangversenyéből adnak izelítőt az iráni hallgatóknak. a hamburgi rádió havonta egyszer egyenes adásban kér magyar tánczenei műsort, a koncertet a stúdióból sugározzák majd. már előzetesen is sok kívánság érkezett az őszi budapesti zenei hetek koncertjeinek anyagával kapcsolatban. a magyar rádió rendszeresen beszámol majd a nagyvilágnak az eseményekről és minden koncertet magnetofonszalagra rögzít./mti/

bb 2. piacon az oportó

vid kz/gk-lm la

1966. augusztus 23.

a duna-tisza közti szőlőskertekben megkezdték az oportó szüretelését. ez a kék bogyójú szőlő az egyik legbővebben termő étkezési fajta, s termésének 20-25 százalékát szőlőként adják piacra. az első szedésből már hétfőn csaknem két vagonnyi érkezett a felvásárló telepekre, ahonnan a fővárosba továbbították. az oportót a sárfehér követi majd, amelyből az idén is több mint 400 vagonnal adnak át a kereskedelemnek./mti/

-2-

bb 3. budapesti bibliográfiájának újabb kötete

i pr/tr-lm zs

1966. augusztus 23.

a fővárosi szabó ervin könyvtár gondozásában megjelent budapest történeti bibliográfiájának ötödik kötete. a hét kötetre tervezett sorozat most kiadott ötödik része - amely tulajdonképpen csak a negyedik, mert a főváros 1686 előtti korára vonatkozó első kötet csak ezután kerül nyomdába - budapest politikai életével, közigazgatásával kapcsolatos 14.426 címszót tartalmaz, ismerteti a témára vonatkozó összes, 1686-1950 között megjelent újságcikket, könyvet, publikációt./mti/

..-

bb 4. rekord gombatermés mosonmagyaróvárott

vid kz/gk-lm la

1966. augusztus 23.

győr-sopron megye gombatermesztő szakcsoportjai, amelyek 730 négyzetméter korábban kihasználatlan pincében termelnek gombát, megtartották első félévi zárszámadásukat. a megye legeredményesebben dolgozó gombatermesztő szakcsoportja a mosonmagyaróvári volt. telepük minden négyzetméteréről 12 kiló champion gombát szedtek és értékesítettek. ez az eredmény országos rekordnak számít. a csoport tagjai fél év alatt 3000-5000 forint jövedelemre tettek szert. a jól kifizetődő gombatermesztés iránt a megyében növekszik az érdeklődés: a második félévben az eddigi terület többszörösén, 2650 négyzetméteren termelnek gombát./mti/

..-

bb 6. nick-chick tyukok háztájiban

vid kz/gk-lm la

1966. augusztus 23.

a komárom megyei tárkány községben a helyi termelőszövetkezet az alacsony hozamu parlagi tyukok helyett a nagyüzemekben nagy sikerrel tenyésztett nick-chick tojóhibrideket ad azoknak a tagoknak, akik rendszeresen részt vesznek a közös munkában. a nick-chick állománnyal rendelkező szövetkezeti gazdáknak tyukonként évi 150 friss, 50 grammnál súlyosabb tojást kell az adott időpontban érvényes felvásárlási áron átadniuk a szövetkezetnek, a többi tojással pedig szabadon rendelkeznek./mti/

..-

-3-

bb 5. kantáta, oratórium a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulójára - zenekari művek, radnóti-dalciklus, rádiomusical a magyar zeneszerzők új termésében

1 áe/hné szb zs

1966. augusztus 23.

a muzsika alkotóműhelyeiben számos mű van születőben: ismert komponisták munkálkodnak, hogy új szerzeményekkel, tartalommal és formában egyaránt korszerű produkciókkal gazdagítsák a hazai zeneirodalmat.

a nagy októberi szocialista forradalom közelgő 50. évfordulója több zeneszerzőt ihlet új alkotásokra. kadosa pál nagy kantáta terveivel foglalkozik: elképzelése szerint egy adyvers forradalmi hangját szólaltatja meg a zene nyelvén, arra törekedve, hogy a kórusmű méltó emléket állítson a nagy történelmi eseménynek. emellett egy zongoraconcertino előkészületein is dolgozik. a kompozíció végleges formája ugyan még nem alakult ki, bizonyos, hogy a többtételű mű technikailag is igényes alkotással bővíti a zongoraművészek repertoárját.

ugyancsak az októberi forradalom jubileumára készül mihály andrás új oratóriuma, amely a megpróbáltatásokon, szenvedéseken diadalmaskodó ember hősiességét dicséri. érdeklődésre tartó hat számot a szerző új dalciklusa is, amely „az áhitat zsol-tárai”, címmel a tragikus sorsu radnóti miklós hat versét ülteti át a zene műfajába.

kemény egon két új tömegdallal gyarapította a zenei termést. a művek az énekkarok repertoárját új hangvételű számokkal frissítik. a könnyűzene műfajában újszerű alkotás az „erdő mélye”, című legújabb fuvószenekari szvit is, amelyet még ebben az évben műsorra tűz a rádió.

többtételű zenekari szvitet ír a rádió számára sugárre-ző is. behár györgy a musical műfajában jelentkezik: a rácz györgy szövegére írott érdekes újdonságot „don quijote amerikában”, címmel októberben sugározza a rádió. „legyen van ne legyen?”, címmel tv-revüfilm felvételei folynak: a mulatságos történethez ugyancsak behár györgy komponált szellemes, hangulatos zenét. /mti/

-4-

bb 7. híres magyarok arcképcsarnoka

1 tf/gk szb zs

1966. augusztus 23.

történelmünk és szellemi kultúránk kiemelkedő alakjainak arcképcsarnokán dolgozik a képzőművészeti kiadó. kártyacsomaghoz hasonló kollekciókat készítenek, mindegyik 18 lapot tartalmaz, teljes magyarok portréjával, a hátoldalon rövid élet-krónikával. először a magyar történelem vezéralakjairól, továbbá tudósokról, színészekről és írókról állítottak össze arcképgyűjteményt árpádtól kossuth, lajosig, apáczai csere jánostól berzeviczy gergelyig, kelemen lászlótól blaha lujzáig és vitéz jánostól kármán józsefig. a tervezett sorozat első kiadványai a napokban kerülnek a könyvtárakba. a kiadó elsősorban az iskolai tanulóknak szánja a társasjátékként is kitűnően használható kollekciókat. /mti/

--

bb 8. türelmetlen „fiatalok”,

vid kz/gk szb la

1966. augusztus 23.

a duna ártéri erdőgazdaság rezervátumaiban szeptember elejére várják az erdészek a vadászati idény nagy eseményét, a szarvasbőgést. a türelmetlen fiatal bikák azonban már most meg-megzavarják bőgésükkel a hajnali csendet. a szarvasbőgés előkészületei egyébként ezekben a napokban történnek meg. cserkésző utakat vágnak az erdőbe és magas-figyelőket építenek a szarvasjárások közelében. a szarvasbőgés idejére az idén is sok külföldi vendéget várnak. az első csoport szeptember elején érkezik nyugat-németországból. /mti/

--

bb 9. pedagógiaiilag problematikus gyermekek előnyben részesülnek a napközis felvételeknél

1 hi/hné szb zs

1966. augusztus 23.

a budapesti gyermekvédelmi szervek megállapítása szerint a pedagógiai szempontból problémát okozó, nehezen nevelhető gyermekeket gyakran eltanácsolják, vagy nem veszik fel a napközi otthonokba. a fővárosi tanács illetékesei most körlevélben hívták fel az iskolaigazgatókat és a kerületi tanácsok oktatási osztályvezetőinek figyelmét, hogy az ilyen gyermekeket részesítsék előnyben a napközis felvételeknél, s kísérik fokozott figyelemmel sorsukat. a körlevél rámutat a család felelősségére is: súlyos hanyagság a szülők részéről, ha felügyeletre szoruló gyermeküket nem igyekeznek napköziben elhelyezni, ha ezt a gyámhatóság felszólítása ellenére is elmulasztják, ezer forintig terjedő pénzbírság megfizetésére kötelezhetők. /mti/

--

-5-

bb. 10. óvőrendszabályok, sugárvédelmi normák

i ms/tr/zs/gy/cz

1966. augusztus 23.

az egészségügyi miniszter kiadta a rádióaktív sugárzás veszélyének kitett dolgozók balesetelhárító és egészségvédelmi óvőrendszabályát és meghatározta a sugárvédelmi normákat, amelyeket 1967 január 1-től a népgazdaság egész területén, minden sugárveszélynek kitett munkahelyen alkalmazni kell. megtartásukért a vállalat, üzem, intézet, vagy intézmény vezetője és a dolgozók munkáját irányító alacsonyabb beosztású vezető is büntetőjogilag felelős. az óvőrendszabályt és normákat tartalmazó füzetet a táncsics könyvkiadónál /budapest, viii. mező imre ut 19/b/ lehet beszerezni./mti/

bb. 12. nevet kaptak az ogv gyáregységei

i szf/gk/vg/gy/bs

1966. augusztus 23.

a gumipar átszervezése, az országos gumipari vállalat megalakítása óta, az iparág egyes gyáregységeinek nem volt hivatalos elnevezése. az illetékesek most úgy intézkedtek, hogy az ogv budapesti kerepesi uti gépkocsiabroncs gyártó egységét az abroncsmárkáról cordatic gumigyárnak nevezzék el, a kerepesi uti telep többi üzeme pedig egységesen ruggyantaáru gyár néven szerepeljen. a x. kerületi újhegyi uti volt műszaki gumigyárat tauril gumigyárnak, a szegedi műszaki gumüzemet pedig emergé gumigyárnak nevezték el. a budapesti lenhossék utcai gyár megtartotta régi, ismert palma gumigyár elnevezését. a nyíregyházi és a váci gumigyár továbbra is a palma fióktelepeként működik./mti/

bb. 14. fából faragott történelem

vid gk/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

kiss istván gyulai fafaragó népművész fába faragta a gyulai vár elestének történetét. a juharfából készült hatalmas dombormű történelmi hűséggel ábrázolja a várat és környéket, bemutatja a vár elestét, a magyar tiszok kivégzését, a népművész összesen ötszáz figurális alakot faragott, hogy minél élethűbb legyen a művészi alkotás. látható többek között a várat átadó kerecsényi lászló várkapitány és helyettese, jász lukács, ott dlyfösködik a győzelemittas pertaff pasa és réz aga. a nagy értékű domborművet másfél évi munkával a vár elestének 400. évfordulójára készítette kiss istván. a jubileum szeptember 2-án lesz./mti/

8,08/m

9.20

- 6 -

bb. 11. nem bolygó, hanem csillag? - új probléma a jupiter körül

i tz/lk/vg/gy/bs

1966. augusztus 23.

újból „rangsorolási„ probléma merült fel a naprendszerben: vajon a jupitert a bolygók vagy a csillagok közé kell-e sorolni?

a kérdés - amint az uránia csillagvizsgáló intézet vezetői elmondták - akkor merült fel, amikor elkészítették a jupiter hőháztartásának mérlegét. azt ugyanis a csillagászok már régen tudják, hogy mennyi hőt sugároz ki a nap, mennyi jut ebből a naprendszer egyes tagjaira, és meg lehet becsülni azt is, mennyivel növeli meg ezt a hőenergiát a kozmikus sugárzás, főleg azonban az illető égitest légkörébe zuduló meteorok mozgási energiájából keletkező hő. másfelől az esetek többségében tudják azt is, hogy melyik „bolygó„ mennyit sugároz ki. a század elején ezt még a légy szárnyának apró kis töredéke segítségével állapították meg. a távcsövet a vizsgált égitestre irányították, fókuszában elhelyezték a szárny-darabkát, s a benne megfigyelhető változásokból számították ki az égitest energiakibocsátását.

ma természetesen ennél már sokkal korszerűbb mérési eszközök is rendelkezésre állnak, de valamennyi ugyanazt az eredményt adja, hogy tudniillik a jupiter hőháztartásában „több a kiadás, mint a bevétel„. a legújabb mérések szerint hőmérséklete mínusz 143 celsius fok, kerek 25 fokkal magasabb, mint amennyire a nap sugárzása melegítheti fel ezt az égitestet.

erre a különös jelenségre többféle magyarázat is elképzelhető. lehet, hogy a jupiter egyszerűen kihül, elveszti melegtartalmait, de lehet az is, hogy a „többletfogyasztást„ a meteorok hozta energiabevétel alapozza meg, hiszen ott a meteorok mozgási energiája azonos tömeg esetén körülbelül harmincszor annyi, mint a föld térségében. sőt lehet az is, hogy a jupiter belsejében vannak olyan folyamatok, amelyek hőt termelnek. hővé alakulhat át például az égitest összehúzódása folytán növekvő gravitációs energia, és hőt termelhetnek a jupiter belsejében lejátszódó radioaktív, vagy számunkra esetleg még ismeretlen elemátalakulási folyamatok is. ez esetben azonban a jupitert teljes rangu, csak kisebb tömegű csillagnak kellene minősíteni.

/folyt. köv./

8.15

9.20

- 7 -

bb. 11. /nem bolygó.... 1. folyt./ gy

ahhoz azonban, hogy egy égitest belsejében olyan viszonyok alakulhassanak ki, amelyek között az atomi átalakulás bekövetkezhetik, tömegének legalább a nap-tömeg ötvened részét kell kitennie, a jupiter tömege viszont pontosan ezerszer kisebb, mint a napé. ha tehát mégis önálló, saját hő termelő csillag volna, amelyet csak jóval kialakulása után vett pórázra a hatalmasabb nap, akkor is más módon kell benne a hőnek termelődnie, mint a napban./mti/

.-.

bb. 13. csucsforgalom a konzervgyárakban

1 kf/kf/vg/gy/bs

1966. augusztus 23.

az ország háziasszonya, a konzervipar örvendetesen teljesíti belföldi és export kötelezettségeit. valamennyi konzervgyár teljes üzemmel dolgozik, s naponta mintegy 250 vagon nyári főzelék és gyümölcsfélét tartósít.

bayer jános a konzervipari tröszt kereskedelmi igazgatója az mti munkatársának elmondta, hogy az ipar 44 000 vagonos tervének valamivel több mint a felét már teljesítette. a zöldborsó feldolgozása már befejeződött, s bár az utolsó napokban nem kapták meg az üzemek a várt mennyiséget, az igényeket ki tudják majd elégíteni. ugyancsak lefutott a zöldbab szezon, 2 300 vagonnal tették el a kedvelt főzelékből s ez a mennyiség bőségesen fedezi a szükségleteket. a gyümölcsök közül befejeződött az eper, a málna, a cseresznye és a meggy feldolgozása. az idén a tervezett 330 vagon helyett 370 vagon málna és 100 vagon helyett 175 vagon cseresznye konzerv, befőtt készült. végzett az ipar a sárgabarackkal is, amelyből mintegy 1 300 vagon befőttet, azt gyártott. a kedvező őszibarack termés tette lehetővé, hogy az évi 420 vagonos tervet már most teljesítették a konzervgyárak.

a konzervgyárakban most van az uborkaszezon csúcsa, napi 50-60 vagon csemege uborka kerül üvegekbe. az ipar ebből a termékből 2 000 vagonnal küld exportra. folyik a paradicsom feldolgozása is. egyelőre napi 400 vagon, rövidesen azonban 500-550 vagon paradicsom kerül feldolgozásra. az ipar igéri, hogy paradicsom készítményekből az idén minden belföldi igényt kielégít. megkezdődött már a lecsógyártás is, és előkészítették a 6 000 vagonos szovjet zakuszka rendelés teljesítését.

/folyt. köv./

le

8.20

- 8 -

8.20

bb. 13. /csucsforgalom... 1. folyt./ gy

az ipar folyamatosan adja át a készárut a hazai és a külföldi megrendelőknek. a belkereskedelem 1 300, a külkereskedelem pedig 3 300 vagon zöldség és gyümölcskonzervet kapott eddig./mti/

.-.

bb. 16. szilva gépsor

vid lk/ki/gy/bs

1966. augusztus 23.

a nagyüzemi gyümölcsstermesztés gépesítéséhez néhány éve készít ugynevezett manipuláló gépsorokat a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár. az alma, barack, paradicsom és paprika osztályozók után az idén szilva-gépsor kísérleti példányát bocsátják a mezőgazdaság rendelkezésére. a mezőgép és malomgépfejlesztő intézetben tervezett berendezés közepes teljesítményű, óránként 20-25 mázsa szilvát ürít ki a ládákból, tisztítja, osztályozza és kézi csomagoláshoz előkészíti a gyümölcsöt. a szilvagépsor iránt már csehszlovák és jugoszláv szakemberek is érdeklődnek./mti/

.-.

bb. 18. korszerű egészségházat építenek

vid j/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

a községfejlesztési alapból a vas megyei bük községben. az egymillió forintos költséggel épülő kétszintes, épületben kap helyet a körzeti orvosi, a fogászati rendelő; az anya- és gyermekvédelmi szolgálat, s ide helyezik a postát is. az épületben kap helyet még két szolgálati lakás is. az új létesítményt, melynek építését a lakosság társadalmi munkával segíti, a jövő évben adják át rendeltetésének./mti/

.-.

bb. 19. kecskemét a „hirös város”,

vid tr/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

ujabb idegenforgalmi nevezetességgel gazdagodik. a városi tanács elkészítette kecskemét elhunyt neves személyiségeinek mellszobrait a szoborsort ősszel a katona józsef parkban állítják fel. ide kerül többek között hornyik jános történetiró, budai dezső tanácsköztársasági direktóriumi elnök, kada elek, a város egykori haladó szellemű polgármestere és iványi grünwald béla, a kecskeméti művésztelep egykori vezetőjének mellszobra./mti/

.-.

8.25

- 9 -

8.25

le

bb. 15. 1967-ben már legfeljebb négy kötelező tervmutatót kapnak a kqm vállalatok - száznegyven féle anyagot és majdnem 70 fajta egyéb terméket felszabadítanak a központi gazdálkodás alól - sokféle jelentés megszűnik

i sl/tm/vq/gy/bs

1966. augusztus 23.

a kqm megvizsgálta, hogy a tervjövöhagyás, az irányítás rendszerében már az új gazdasági mechanizmus bevezetése előtt milyen ésszerű változtatásokat lehetne végrehajtani. e kérdéssel az országos tervhivatallal is behatóan tárgyalnak, s az 1967-es tervezést, gazdálkodást illetően kialakultak az elképzelések. az alapelv, hogy már jövőre fokozatosan megközelítsék a gazdasági reform céljait, ahol a közgazdasági ösztönző erők már megfelelően hatnak, ott megszüntetik a kötelező tervmutatókat. tovább enyhítik a központi anyag- és termékgyártást, egyszerűsítik a tervezés módszereit és annak folyamatát.

a kötelező tervmutatók száma a kqm területén 1964-ben még 21 volt, ez tavaly 11-re, az idén 8-ra csökkent. jövőre pedig legfeljebb négy mutatót kapnak a vállalatok. 1967 január 1-től megszűnik a fontosabb kiemelt termékek gyártásának mennyiségét és elosztását - a kooperációs feladatokat -, a műszaki fejlesztés főbb kategóriáit és a műszaki fejlesztési alap egyes részeit szabályozó előírás. mindezt az teszi lehetővé, hogy a szállítási szerződések ez év szeptember 1-én életbelépő új rendszere, az új prémium-rendszer és több más közgazdasági tényező kötelező előírások nélkül is megfelelő eredményekre ösztönzi majd a vállalatokat. fennmarad viszont az export gyártmányok mennyiségét /lehetőleg deviza-forintban/ - a felhasználható beruházási keretben, az anyagi- műszaki ellátást és az átlagkeresetet meghatározó előírás. ez a négy mutató sem lesz azonban mindenképp kötelező. ha valamely vállalat saját terve elkészítésékor valóban reálisan számol a piaci lehetőségekkel, és a termeléshez szükséges eszközökkel, négyenél is kevesebb kötelező előírást kap, esetleg teljes egészében kötelező mutatók nélkül dolgozik.

az eddigi gyakorlatban nemcsak a kötelező mutatók, hanem az ugynevezett számítási anyagok is megkötötték az üzemek vezetőinek kezét, a kettő ugyanis gyakran keveredett egymással. az utóbbiak elvileg nem voltak ugyan kötelezőek /például teljes termelés, termelékenység, létszám/ elmaradás esetén mégis számonkérték a vállalatot. a számítási anyagot ezentúl csupán információs adatoknak tekintik.

/folyt. köv./

8.50/-n

-10-

9.05

le

bb. 15. /1967-ben már.... 1. folyt./ gy

a jövő év elejétől lényegesen növeli a vállalatok önállóságát, hogy jelentékenyen enyhítik a központi anyag- és termékgyártást. a gépiparban 155-ről 64-re, a kohászatban 95-ről 46-ra csökken a központi gazdálkodás alá vont anyagfajták száma. ezzel a kqm területén 140 fajta anyagot, ezenkívül további 70 féle egyéb cikket kivonnak a központi gazdálkodás alól, ezekhez a vállalatok a jövőben sokkal könnyebben hozzájuthatnak.

fokozatosan felszámolják a felesleges bürokráciát is, nagy mértékben csökken a jelentések száma. kevesebb jelentést kell beadni a vállalati előterv-javaslatokról, elmarad a negyedéves ütemezésről, a részletes értékesítési irányokról, a kutatási-kísérleti tervhez kapcsolódó eredmény-tervről szóló kimutatás. negyedévek helyett évenként ellenőrzik majd az átlagbér-gazdálkodást. sok egyéb területen is a gyakran tucatnyi papír helyett csupán egy-két űrlapot kell majd kitölteni. mindentől a vállalati munka javulását, a szükségleteknek valóban megfelelő tervezést, termelést és értékesítést várják./mti/

..

bb. 20. a sárközi aratóünnep népművésze

vid tr/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

bátán a 80. aratóünnepet érte meg jó egészségben özv. Lukács Józsefné nyugdíjas tsz-tag, sárköz híres szalmafonó asszonya. verona néni több mint 30 kisasztal nagyságú aratósi „emlékművet”, készített buzaszalmából az eltelt évtizedekben. a magyar népköztársaság címerével díszített népművészeti remekei közül egyet elhelyezték a szekszárdi múzeumban is. férje aratógazda volt régen, s verona néni mellette kapott kedvet a szalmafonáshoz, amelynek mesterévé vált.

a szalmaékszerek, nyakláncok, párták, kis kosarak, és a falati díszek fonására megtanította a fiatalokat, köztük únkait is./mti/

..

le

8.59/-n

-11-

9.10

bb. 20. oktatási tanácsok alakulnak a mezőgazdasági üzemekben

1 ie/kz/gy/la

1966. augusztus 23.

oktatási és ismeretterjesztési tanácsok alakulnak a mezőgazdasági és erdészeti üzemekben; a földművelésügyi miniszternek és az országos erdészeti főigazgatóság vezetőjének a medosz elnökségével egyetértésben most kiadott utasítása alapján.

a tanácsok feladata: elősegíteni a dolgozók oktatás és továbbképzése, a tudományos ismeretterjesztés és a műszaki pro-

paganda területén az üzem vezetésére háruló teendők szervezését és végrehajtását. ennek keretében javaslatot tesznek az iskola-rendszerű felnőtt oktatásban résztvevő dolgozók személyére és a társadalmi ösztöndíjak adományozására, segítik a szak- és betanított munkásképzést, a mezőgazdasági szakkörök létrehozását és tevékenységét, résztvesznek a szakmai és az általános ismeretterjesztést szolgáló előadások, tanulmányi kirándulások, stb. szervezésében. a tanácsok fontos funkciója, hogy az üzem oktatási, ismeretterjesztési és propaganda munkáját koordinálják a tömegszervezetek és az üzem körzetébe tartozó közművelődési intézmények tevékenységével.

az utasítás értelmében az oktatási tanácsok az állami gazdaságokban, gépjavitó és növényvédő állomásokon és az állami erdőgazdaságokban jönnek létre. az itt szerzett tapasztalatok alapján kerül majd a későbbiekben sor a termelőszövetkezetek oktatási tanácsainak megalakítására. ezeknek különösen fontos feladataik lesznek, mivel a következő években csaknem félmillió tsz-agnak kell megszereznie a szak- vagy betanított munkás-képzettséget, de a szakmai oktatásnak és ismeretterjesztésnek a termelőszövetkezetekben jelenleg nincsen hivatalos gazdája./mti/

..

le

9.05/-n

-12-

9

bb. 21. határidő előtt átadják a forgalomnak a ragyogói rába-hidat
vid lk/ki/gy/bs 1966. augusztus 23.

a hidépitő vállalat ebben az évben tizenhétmillió forint értékű munkát végez vas megyében. a legnagyobb megyei munkájuk ostffyasszonyfánál a ragyogói rába-híd ujjáépítése. a hidat még a fasiszták robbantották fel, s a helyére épült ideiglenes fahidat a jégzajlások tönkretették. az új hid vasbetonból készül.

a hidépitők a kongresszus tiszteletére vállalták, hogy az új létesítményt a tervezett december 31-i határidő előtt átadják rendeltetésének. vállalatukat becsülettel teljesítik, már a befejező munkákat végzik, s a hidat október első napjaiban átadják a forgalomnak./mti/

..

bb. 22. a pártkongresszus tiszteletére

vid lk/ki/gy/bs

1966. augusztus 23.

az országban egyedül a dorogi mészmű készít mészhidrátot, porráoldott, vegyileg tisztított meszet. a különleges tulajdonságú, a közönséges mésznél jóval értékesebb anyagot számos iparág, elsősorban a gyógyszer- és a vegyipar használja alapanyagként. a hőerőművek a vízlágyításnál import szódát pótolnak a mészhidráttal.

miután a dorogi üzem még nem bírja kielégíteni a hazai szükségletet, tekintélyes mennyiségű mészhidrátot importálunk. az import csökkentésére három és félmillió forint költségel-irányzattal megkezdtek a hidrátüzem bővítését. az eddigieknél nagyobb teljesítményű, korszerűbb termelőberendezéseket helyeznek üzembe és a kézi csomagolás megszüntetésére automata gépet szerelnek fel. a komárom megyei építőipari vállalat dolgozói és az ország több cementgyárából érkezett szerelők, ácsok és kőművesek a pártkongresszus tiszteletére felajánlották, hogy a tervezett két hónap helyett egy hónap alatt befejezik az üzem-bővítést.

az átalakított üzemben az eddigi 11 000 helyett 15 000 - 16 000 tonna mészhidrátot gyártanak majd évenként./mti/

..

9.12/-n

-13-

9.12.22

bb. 23. ércelemző kemencék halimbán
vid

Lk/ki/gy/bs

1966. augusztus 23.

a bakonyi bauxitbányák halimbai központi laboratóriumába havonta ötezer furóminta, a már termelő munkahelyekről pedig több száz ércminta érkezik elbírálásra. a vegyi vizsgálatok során dől el, milyen minőségű ércet tartalmaz egy-egy munkahely és a minták alapján döntenek arról is, milyen sorrendben fognak hozzá a fejtéshez. a laboratóriumban új készüléket alkalmaznak, amellyel meggyorsítják az elemzést. a készülék segítségével 100 fok feletti hőmérsékleten kiégetik a nedves bauxitot, majd porrá zuzzák. az analitikai vizsgálatokat is korszerűsítették, s így a régivel kétszer gyorsabban mondhatnak véleményt a mintákról.

a laboratóriumi munka korszerűsítése nagy segítséget jelent a bányászoknak./mti/

..

bb. 24. gyülekeznek a gólyák az alföldön

vid kz/gk/gy/la

1966. augusztus 23.

a nagyunságban, a tiszavidéki mezőkön 30-40-es csoportokba verődve gyülekeznek a gólyák. az ornitológusok megfigyelése szerint az idén különösen népesek a „gólyaparlamentek”. hozzávetőleges számításaik szerint egy-egy fészekből két-három fiatal gólya repült ki, s várja, hogy a tapasztalt öregek jeladására megkezdje első vándorútját. érdekes, hogy a gólyacsaládok is megkedvelik a városi életet: fészkeik több mint felét a városi házakon, kéményeken rakják./mti/

..

bb. 25. szüretelik a mosolygós batult

vid kz/gk/gy/la

1966. augusztus 23.

beérett a szabolicsi jonathán társgyümölcs, a fűszeres borizü mosolygós batul alma. a bálkányi, a nyírmadai, a nyírlugosi és az apagyí állami gazdaságból már a következő napokban vagon-tételben érkezik a közkedvelt gyümölcs a főváros és az ipar-telepek piacaira. a szakemberek becslése szerint a vidék állami gazdaságai hatezer, a termelőszövetkezetek pedig mintegy 25 ezer tonnát szednek és szállítanak belőle./mti/

..

9.15/-n
9.18.20.21.

-14-

bb. 26. pável ágoston emlékünnepelet rendeznek szombathelyen

vid j/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

szombathelyen emlékünnepelet rendeznek augusztus 26-án dr. pável ágoston születésének 80. évfordulója alkalmából. az emlékünnepeletre jugoszláviából delegáció érkezik a murskasobotai kulturális és társadalmi szervek képviselőiben./mti/

..

bb. 27. régiségek a balatonban

vid tm/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

a balaton medrét kotró hajók az iszappal, homokkal együtt gyakran emelnek ki régiségeket is a tóból. a tó által őrzött emlékek jórésze a balatoni muzeumokba kerül. eddig két érdekes szurófegyvert találtak a tóban. mindkettőt a római harcosok „veszthették el”. ebből a korból egy tányérgyűjtemény is előkerült a tihanyi szoros kotrásakor. találtak kőszerszámot és avarkori ékszereket is./mti/

..

bb. 28. a háromszázadik kutat furják a békési olajmezőn

vid lk/ki/gy/bs

1966. augusztus 23.

az országos kőolajipari tröszt alföldi kőolajfurási üzemének orosházi kirendeltsége tíz évvel ezelőtt látott hozzá a békési olajmezők feltárásához. azóta pusztaföldvár, battonya, mezőhegyes, mezőkovácsháza és dombgéyháza térségében igen szép eredményeket értek el. most furják a háromszázadik kutat./mti/

..

bb. 29. megkésztet a cipőgyártást a nagykanizsai pannónia cipész ktsz

vid lk/ki/gy/bs

1966. augusztus 23.

az exportra termelő nagykanizsai pannónia cipész ktsz 3 millió forintos költséggel korszerű üzemházat épít és 40 fővel növeli alkalmazottainak számát. így a növekvő exportigények kielégítésére megkésztet, a jelenlegi évi hatvanezerről 120 000 párba növeli a termelést./mti/

..

9.20/-n

1000.20.

-15-

bb. 30. háromszoros hozam a javított rétekről

vid kz/gk/gy/la

1966. augusztus 23.

a hagyományosan szarvasmarha-tenyésztő szentgotthárdi járásban, ahol a mezőgazdasági művelés alatt álló területek mintegy 30-40 százaléka rét és legelő, az utóbbi három évben együttesen mintegy kétmillió forint állami támogatást kaptak a közös gazdaságok a rétek és legelők javításához. az állami támogatás haszna az idén már pontosan lemérhető. a járás közös gazdaságainak 40-50 vagonnal nagyobb szénakészletük, mint más években. javított rétejeikről az első kaszáláskor holdanként 20-25 mázsa jó minőségű szénát takarítottak be. ez a korábbi hozamok két és fél-háromszorosának felel meg./mti/

bb. 31. megépül a murai vízmű

vid lk/ki/gy/bs

1966. augusztus 23.

nagykanizsa vízellátásának megoldására vízművet építenek a mura partján, s onnan csővezetéken juttatják a vizet a városba. a korszerű, nagyteljesítményű murai vízmű még a harmadik ötéves terv időszakában megkezdte a vízszolgáltatást. a vízmű helyének kijelölése - az eredményes próbafúrások után - már megtörtént, s hozzáfogtak az építés előkészítéséhez is./mti/

bb. 32. füstölt juhturó és körözött polietilén csomagban

vid kz/gk/gy/la

1966. augusztus 23.

a harminchat borsod megyei termelőszövetkezet együttműködésével létesített sátoraljaujhelyi üzem évente 13-14 vagon juhturót szállít elsősorban a fővárosi és a balaton-parti csemegeboltokba. a kereskedelem kérésére a szövetkezeti üzem most újabb csemegék készítését kezdi meg: tizdekás polietilénbe csomagolt adagokban enyhén füstölt juhturót és körözöttet szállítanak. a gyártáshoz félautomata adagológépet vásároltak. az első szállítmányok a negyedik negyedévben érkeznek meg az üzletekbe./mti/

bb. 33. öregek napközi otthona

vid gk/sr/gy/cz

1966. augusztus 23.

hat zala megyei helységben, nagykanizsán, tünjén, zala-szentgróton, kiskomáromban, galambokon és letenyén rendeznek be még ebben az évben napközit az öregek részére. a napközi otthonok látogatói ebédet is kapnak és gondoskodnak róla, hogy kellemes szórakozással tölthessék a napot./mti/

9.30/-n
1966. 8. 23.

-15-

bb. 35. koszoruzás a román nemzeti ünnep alkalmából

t fe/gk/gy/bs

1966. augusztus 23.

románia felszabadulásának 22. évfordulója alkalmából dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete kedden megkoszoruzta a rákosligeti temetőben nyugvó román hősök emlékművét. a koszoruzási ünnepségen jelen volt gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője, kovács imre vezérőrnagy./mti/

11.05/-n

bb. 34. a francia pen klub elnöke magyarországon

j /gy/bs

1966. augusztus 23.

a magyar pen klub meghívására hazánkba érkezett yves gandon, a francia pen klub elnöke és felesége. a francia író két hetet az írók szigligeti alkotóházában tölt, szeptember elején pedig budapesten találkozik magyar kollégáival./mti/

11.08/-n

bb. 36. halálos gyermekszerencsétlenség egy homokbányában

1 fe/gk/gy/hk

1966. augusztus 23.

bag község határában egy használaton kívül helyezett homokbányában játszadózott deme tiber 10 éves és balázs ferenc 11 éves gyermek. játék közben az egyik homokfal leomlott, s mindkét gyereket maga alá temette. a kettős gyermekhalált okozó baleset ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot./mti/

bb. 38. halálos közlekedési balesetek

1 fe/gk/gy/hk

1966. augusztus 23.

a x. kerületben a körösi csoma ut és a harmat utca kereszteződésében szekeres andrás 31 éves segédmunkás tilos helyen figyelmetlenül ment át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. szekeres andrás olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

miskolcon demeter lajos 27 éves vājár, miskolci lakos motorkerékpárjával az utkanyarban felborult és a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsi alá esett. demeter lajos sérüléseibe a helyszínen belehalt, a motorkerékpár póttutasa, akinek személyazonosságát mind ez ideig nem sikerült megállapítani a kórházba szállítás után halt meg. a halálos kimenetelű baleset vizsgálatát a rendőrség folytatja.

/folyt. köv./

11.33/-n
11. 7. 23.

-17-

bb. 38. /halálos közlekedési.... 1. folyt./ gy

dunaujváros térségében a mahart „paks,” nevű motoros vontatója összeütközött egy horgonyzó furó munkagéppel. az eddigi vizsgálat megállapította, hogy a vontató vezetője későn vette észre a munkagépet, s miközben ki akarta kerülni, az egyik uszály ráfordult a furótorony uszályára. az összeütközés következtében a munkagép furótornya leszakadt, s a vízben elmerült. az összeütközésnél személyi sérülés nem történt, azonban az anyagi kár jelentős. a felelősség megállapítására szakértők bevonásával vizsgálat indult./mti/

bb. 37. robbanás egy kőbányai lakásban

1 fe/gk/gy/hk

1966. augusztus 23.

bagó kálmán x. kerület ceglédi utca 30. szám alatti lakásában féregirtás közben robbanás történt. zsurbely árpád permetező készülékéből kiszivárgó benzingőz a konyhában égő gázlángtól felrobbant. zsurbely árpádot súlyos égési sebekkel szállították kórházba, a lakásban tartózkodó bagó kálmán és felesége is könnyebben megsérült. a robbanás következtében ledőlt a lakás válaszfala és a mennyezet is megrongálódott. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

11.36/-n

bb. 39. kaposvár vendéglátóiparának helyzetét tárgyalta meg a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid lk/ki/gy/hk

1966. augusztus 23.

a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén kaposvár vendéglátóiparának helyzetét és fejlesztésének feladatait tárgyalta meg. bejelentették többek között, hogy a béke szálloda rekonstrukciója során kétezer adagos önkiszolgáló éttermet létesítenek. a jövő évben üzembe helyezik a kapos szállót - a volt korona szállót -, amelyben étterem, bisztró, bár, eszpresszó és cukrászda is lesz. a város peremrészeiben kisvendéglőt, eszpresszót és bisztrót építenek./mti/

12.05/-n

-18-

114 2ek

bb. 40. országos komlótermesztési tanácskozás

vid gö/ká/gy/cz

1966. augusztus 23.

hazánk egyik legnagyobb komlóskertjével rendelkező ujszilvási állami gazdaságban kedden országos komlótermesztési tanácskozást rendeztek. a megbeszélésen nyolcvan szakember vett részt. kopátsy józsef az állami gazdaságok főigazgatója helyettes vezetőjének megnyitója után ördögh ferencné felolvasó ismertette a komlótermesztés eredményeit, majd kiss lászló, az ujszilvási ág. főagronómusa a termésítés gépesítéséről tartott előadást. ezután a tanácskozás résztvevői munka közben tekintették meg a gépeket és a szárító berendezéseket./mti/

bb. 41. növényvédelmi nap gödöllőn

vid gö/ká/gy/bs

1966. augusztus 23.

a gödöllői járási agrárnapok keretében kedden, a járási tanács épületében növényvédelmi napot rendeztek, amelyen pest megye mezőgazdasági szakemberei vettek részt. a kukorica, burgonya, lucerna korszerű növényvédelméről dr. szepessy istván tanszékvezető egyetemi docens tartott előadást. a vita után a résztvevők megtekintették a gödöllői agráregyetem gazdaságában folytatott kísérleteket./mti/

bb. 42. megkezdődött a nemzetközi lumineszcencia konferencia

t ms/gk/sr/gy/bs

1966. augusztus 23.

kedden a magyar tudományos akadémia disztermében ünnepelesen megnyitották az akadémia és az eötvös loránd fizikai társulat által a nemzetközi elméleti és alkalmazott fizikai unió /iupap/ és az unesco támogatásával rendezett nemzetközi lumineszcencia konferenciát.

a budapesti tanácskozás, amely a hazai lumineszcencia-kutatás eredményeinek nemzetközi elismerését is jelenti, mind a résztvevők, mind a bejelentett előadások számát tekintve a legnagyobb méretű az ebben a témakörben megrendezett nemzetközi konferenciák sorában. a magyar szakembereken kívül öt világrészből több mint 400 kutató - köztük a tudományterület legnevesebb képviselői, nemzetközi szaktekintélyei - mintegy 300 előadással vesz részt az egyhetes tudományos tanácskozáson.

/folyt. köv./

13.14/-n

-19-

120 2ek

bb. 42. /megkezdődött a nemzetközi.... 1. folyt./ gy

a konferenciát szigeti györgy akadémikus, a szervező bizottság elnöke nyitotta meg, majd bognár géza akadémikus az akadémia elnöksége, gyulai zoltán akadémikus az ötvös loránd fizikai társulat, páll lénárd akadémiai levelező tag pedig a nemzetközi elméleti és alkalmazott fizikai unió magyar nemzeti bizottsága nevében üdvözölte a megjelenteket.

a konferencia több ülészakon folytatja munkáját. az első tudományos ülészakot, amelyen a bevezető előadások hangzottak el, budó ágoston akadémikus, a magyar tudományos akadémia matematikai és fizikai tudományok osztályának osztálytitkára nyitotta meg.

a lumineszcencia jelenségét, bár a kutatók előtt még számos tisztázatlan kérdés áll, máris széles körben hasznosítják a világítás- és televíziós technikában, röntgen képerősítőkben, különböző műszerekben. a konferencia főleg a kristályos és amorf szilárdtestek, valamint a szerves anyagok és a folyadékok lumineszcenciájával foglalkozik. az egyik leendő kedesebbnek ígérkező ülészakon azoknak a ritka földfémeket tartalmazó anyagoknak problémáját tárgyalják meg, amelyeknek felhasználása a legutóbbi években előre vitte a színes televíziós technikát. egy másik ülészakon a szulfidkristályok problémái kerülnek szóba. ezeknek alkalmazása jelenti a lumineszcencia felhasználásának egyik legszélesebb területét. ezeket az anyagokat használják ugyanis a televíziós képcsövekben. külön ülészakot szentelnek az oxidtípusú lumineszkáló anyagoknak, amelyeket modern fényforrásokban, fénycsövekben, közvilágítást szolgáló nagynyomású lámpákban alkalmaznak. a sugárzásmérőkben használt alkáli haloidokkal ugyancsak külön szekcióban foglalkoznak és több ülészakon is megvitatják a folyadékokban és szerves anyagokban végbemenő lumineszcencia jelenségeket.

a tanácskozás résztvevői több magyar fizikai kutató intézetbe is ellátogatnak, s alkalmuk lesz megismerkedni a főváros és az ország nevezetességeivel is./mti/

..

13.20/-n
1822 Leli

-20-

bb, 43. időjárásjelentés

gk/gy/hk

1966. augusztus 23.

a meteorológiai intézet jelenti kedden délben:

változékony idő

európa időjárása ciklonok következtében változékony. sokfelé esik az eső és zivatarok keletkeznek. a hétfőn mért legmagasabb hőmérsékletek az ibériai-félszigeten és délkelet-európában mintegy 2-6 fokkal magasabbak a legutóbbi négy év átlagánál, máshol megegyeznek azzal vagy kevéssel alatta maradnak.

hazánkban hétfőn változóan felhős idő volt. a délutáni és a ma éjszakai órákban többfelé esett az eső és keletkeztek zivatarok. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége az ország északi felében helyenként elérte a 10-20, sőt kőszegen a 26, mátraházán a 34 millimétert. napközben a hőmérséklet 23-29 fokra emelkedett. ma hajnalra 13-18 fokra hűlt le a levegő. ma délelőtt az északkeleti megyék egyes helyeiről újabb esőket, zivatarokat jelentettek. budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 19,8 fok volt, a sokévi átlagnál 1,1 fokkal alacsonyabb.

ma 11 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, gyengén emelkedő irányzatú.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, ma néhány helyen, szerdán többfelé esővel, zivatarral. időnként élénk északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-16, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 19-24 fok között.

a duna vízállása budapestnél 684 centiméter./mti/

..

13.25/-n
1822 Leli

-21-

bb. 44. burgonyaszemle csongrádban

vid ká/tr/gy/hk

1966. augusztus 23.

kedden csongrád és békés megye mezőgazdasági üzemeknek agrármérnökei részére tarlóburgonya termelési tapasztalatcserét rendezett a délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézet. az intézet tudományos kutatói bemutatták, hogyan lehet nagyüzemileg kiváló minőségű vetőgumót előállítani. a fajtateromlás megakadályozásának legjobb és legegyszerűbb módja az, ha mindjárt az aratás után tarlóba ültetnek burgonyát. ezáltal megegyszer hasznosítják a területet, s a termés felét kitűnő minőségű vetőgumóként tudják hasznosítani.

az idén különösen jó termés ígérkezik, mert a sok nyári csapadék után még a homokföldek is bőségesen tárolnak nedvességet. csongrád megye homokvidékein a tsz-ek több mint négyezer holdon termelnek tarlóburgonyát, s a következő években ezt a területet 6 000 holdra kívánják növelni./mti/

..

bb. 45. százezer hold tarlóművelés somogyban - készül a magágy az őszi alá

vid ká/tr/gy/hk

1966. augusztus 23.

somogyban az aratási munkák befejeztével nagy lendülettel folytatódik a tarlóművelés és a nyári mélyszántás. több mint ötszáz traktor nyomában hasítják az ekefejek a friss barázdákat. eddig több mint százezer holdon forgatták meg a tarlót, amiből hatezer hold a nyári mélyszántás. a másodvetés is szépen halad: 26 000 holdon tették földbe a takarmánykeverékek, a borsós, napraforgós csalamádé magját. a másodvetések a kedvező időjárásban mindenütt szépen fejlődnek. a tarlóművelés, másodvetés mellett megkezdődött az őszi magágykészítés. elsősorban az ősziárpa és a rozs alá készítik elő a talajt./mti/

..

bb. 48. meghalt tolna megye utolsó takácsmestere

vid tr/fm/gy/hk

1966. augusztus 23.

szekszárdon 91 éves korában meghalt antal mátyás, tolna megye utolsó takácsmestere. antal mátyás néprajzi érdekességű szerszámai és legszebb munkái a szekszárdi béri balogh ádám muzeumba kerülnek./mti/

..

14,39/m
1441 Leli

- 22 -

bb. 46. kiállítás az egykori gödöllői művésztelep mestereinek alkotásaiból
vid gö/fm/gy/hk

1966. augusztus 23.

mint ismeretes, az évszázad első éveiben alakult meg a gödöllői művésztelep. alapító tagjai, körösfői-kriesch aladár és nagy sándor, majd a hamarosan hozzájuk csatlakozó fiatal művészek, köztük a még ma is élő remsey jeno festőművész, a magyar szecesszionizmus központjává tették gödöllőt. az angol preraffaelita mozgalom kései hatására közösen dolgoztak és a képző- és iparművészet számos ágát művelték azonos stílustörévésekkel. céljuk a magyar nép ősi formakincsének összegyűjtése és alkalmazása volt. az állami támogatással megalakult szőnyeg- és gobelinszővő műhelyük néhány év alatt európai hírnevet szerzett. a művészek irányításával iparosok és parasztok lányai tanulták meg a szövés technikáját, s közös erőfeszítéseik eredményeként megteremtették a magyar szőnyeg- és gobelintípust. ezenkívül szobrásziskola is létesült gödöllőn.

a művésztelep tagjai 1909-ben mutatkoztak be együttesen a nemzeti szalonban, de alkotásaikat láthatták számos külföldi kiállítás látogatói is. különösen szőnyegek és gobelinjeik arattak nagy tetszést, s nyertek sok díjat. a művésztelep - anyagi támogatás hiánya miatt - 1921-ben megszűnt. sok tanítványt bocsátott utjára, akik közül többen önállóan folytatták munkásságukat. ma már csak a 81 éves remsey jeno él és alkot gödöllőn.

a magyar szecesszionizmus mesterei - körösfői-kriesch aladár, nagy sándor, remsey zoltán, frecskay endre, remsey jeno és zichy istván - alkotásaiból kedden kiállítás nyílt gödöllőn a munkácsy uti iskolában. a magyar nemzeti galéria anyagát a körösfői család és remsey jeno tulajdonában levő képekkel és történeti dokumentumokkal egészítették ki. az egykori telep mestereinek alkotásai mellett a gödöllői születésű remsey ivánnak, aki a fiatalabb festőnemzedék törekvéseinek egyik sajátos képviselője -, valamint a gödöllőn élő és alkotó lászló lilla festőművész 32 olajképét és temperáját mutatják be. a kiállítást, amelyet dr. bodnár éva, a galéria osztályvezetőhelyettese nyitott meg, szeptember 1-ig tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

..

14.42/ju
14.10 Leli

-23-

bb. 47. fiatal közgazdászok tanácskozása, üzemgazdasági ankét a technika házában

t tz/gk/vq/gy/hk

1966. augusztus 23.

a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének ipari osztálya és a Kisz ifjuniók osztaga szeptember 1-én rendezte meg a fiatal közgazdászok tanácskozását, 5-re pedig a Mész Ipari Osztálya üzemgazdasági ankétot hívott egybe. Frank Tibor, az Ipari Osztály vezetője és a két tanácskozás rendezői kedden délelőtt sajtótájékoztatót tartottak a technika házában.

Amint elmondták, az első tanácskozáson a fiatal közgazdászok társadalmi, anyagi és kulturális helyzetét kívánják felmérni. Becslések szerint hazánkban jelenleg több mint 1 500 egyetemet végzett, harminc évnél fiatalabb közgazdász dolgozik, és számuk az egyetemről kibocsátott utánpótlással évente körülbelül 300-zal nő. Azt azonban senki sem tudja, hogy közülük hány működik valóban közgazdasági tudást igénylő munkakörben, illetve hány ilyen jellegű állást foglalnak el helyettük szakképzetlen munkaerők. Annyi biztos, hogy néhány olyan örvendetes kivételtől eltekintve, mint amilyen a pamutfonóipari vállalat, a magyar posztó, stb. az üzemek nagy része nem is tart igényt képzett közgazdászok munkájára. Az országban például ma 800-900 üzemszervező dolgozik - a szükséges létszámnak körülbelül a tizede - de köztük is alig akad közgazdász.

A fiatal közgazdászok szaktudását és munkáját már eddig is sokkal nagyobb mértékben kellett volna igénybe venni, de különösen megnő munkájuk fontossága a gazdasági mechanizmus reformja révén nagyobb önállóságra jutó vállalatoknál. A megbeszélésen a jelenlegi helyzet feltárásán túl éppen ezért a jövő feladatait is meg akarják határozni.

A másik tanácskozás, az üzemgazdasági ankét célja annak tisztázása, hogyan és milyen irányban kell továbbfejleszteni az üzemgazdasági tevékenységet, szintén különös tekintettel az új mechanizmusból adódó követelményekre. E téren is van tisztázandó kérdés bőven. Hiszen még azt is csak nemrég határozták meg, hogy az üzemgazdasági munka körébe tartozik minden olyan tevékenység, ami a vállalat vezetősége számára megfelelő tájékoztatást, adatokat, elemzéseket szolgáltat bármilyen döntés megvalósulásául.

Mindkét tanácskozás rendezői hozzávetőleg 500-500 érdekelte szakember részvételre számítanak./mti/

14.50/ju
14.54 Zeli

-24-

bb. 49. nagyjavítás a tvk-ban

vid lk/ki/gy/hk

1966. augusztus 23.

A tiszai vegyikombinát nitrogén műtrágyagyárában - a petrokémiai beruházó vállalat irányításával - kedden megkezdték a gépi berendezések és készülékek szokásos évi nagyjavítását. A munkákra és a termelés újbóli felfutására 16 napot irányoztak elő, a műszaki és fizikai dolgozók azonban termelési tanácskozáson úgy határoztak, hogy a pártkongresszus tiszteletére a nagyjavítást 13 és fél nap alatt elvégzik. Az így nyert két és fél napon több mint 6 millió forint értékű ammóniát és műtrágyát készítenek./mti/

bb. 50. teljesítették esedékes kongresszusi felajánlásukat a diósgyőri kohászok

vid lk/ki/gy/hk

1966. augusztus 23.

A Lenin kohászati művekben most értékelték a kongresszusi verseny júliusi eredményeit. Az értékelő bizottság megállapította, hogy az üzemek teljesítették esedékes kongresszusi vállalásukat. A nehézüzemek csoportjában az első helyezést a Martinászkok érték el. A nagyüzemek közül az acétöntőde dolgozói bizonyultak a legeredményesebbnek. A középüzemek közül a vándorserleget a csavargyáraik nyerték el, akik a megengedettnél kisebb létszámmal és baleset nélkül teljesítették feladataikat. A helyezést elért gyárrészlegek dolgozóit - az erkölcsi elismerésen felül - hetvenezer forint pénzjutalomban részesítették./mti/

14.55/ju

14.56 Zeli

-25-

bb 51. megkezdődött a tankönyv-árusítás

1 vt/tm/m/sr

1966. augusztus 23.

Kedden országsszerte megkezdődött a tankönyvek árusítása. a közgazdasági technikumok és a szakközépiskolák diákjai iskolájukban vásárolhatják meg könyveiket. a gimnáziumi tankönyvek részben az iskolákban, részben a könyvesboltokban szerezhetők be. az ipari technikumok tanulói az iskolájukhoz a legközelebbi könyvesboltban találhatják meg a szükséges könyveket, számos technikumban helyszíni árusítást is szerveznek. a gyors- és gépíró iskolákat, valamint a nemzetiségi tanintézeteket az állami könyvterjesztő vállalat központilag látja el tankönyvekkel.

az általános iskolákban több mint tíz millió tankönyvet osztanak szét a tanévnyitást követő napokban. az illetékesek elmondották, hogy az általános iskolai tankönyvek szállítását már megkezdték, és azok a hét végére valamennyi általános iskolába megérkeznek. illetékesek felhívták még a figyelmet, arra is, hogy a tankönyv-ellátásnak fontos feltétele a jó állapotban lévő, mintegy három millió használt könyvet begyűjtik az iskolák, mint ahogy arravállalkoztak!

megemlítették még, hogy a középiskolás könyvek közül néhány, az első - második gimnáziumban szükséges reform tankönyv, - mivel valamivel később készült el, mint a többi, - a napokban érkezik csak meg a boltokba, illetve azokba a gimnáziumokba, ahol a helyszínen árusítanak, de hiány ezekben a tankönyvekből sem lesz. /mti/

bb 53. csaknem kétszáz autókár budapesten a kettős ünnep után

1 kf/j/m/vg

1966. augusztus 23.

a kettős ünnep után egymásnak adják a kilincset az állami biztosítónál a kárt szenvedett autósok. csupán budapesten csaknem kétszázán jelentették be, hogy az ünnep alatt megsérült, összetört a gépkocsijuk.

ezuttal nem a gondatlanság és a figyelmetlenség okozta a legtöbb balesetet, hanem egyesek kíméletlen, türelmetlen magatartása. két személy súlyosan megsérült, és mintegy 35.000 forint kár keletkezett amiatt, hogy egy gépkocsi a balatoni műuton leszorította az utpadkáról az előtte szabályosan haladó volkswagent. erőszakos cselekedetét azzal tetőzte, hogy a felborult kocsit és a sérülteket cserben hagyta. a sok kisebb károsodás is a gépkocsivezetők önző, fegyelmezetlen viselkedésének a következménye. a tűzijáték utáni gépkocsitorlódás során 30 autó oldalát, hátulját horzsolták végig vagy nyomták be. igen sok balesetet okozott az elsőbbség meg nem adása és a szabálytalan előzés is. a mozgásképtelenné vált roncskocsik száma az eddigi bejelentések szerint 12. /mti/

15.00/ju

15.07.20

-26-

bb 52. svéd megrendelésre készült autóbussz átadása az Ikarus-ban

t sz lk vm vg

1966. augusztus 23.

Kedden svéd vendégek látogattak el az Ikarus-gyárba, hogy megtekintsék és átvegyék a megrendelésükre készült autóbussz mintapéldányát. Svédország közutjain 1967-ben a baloldali hajtásról a jobboldali közlekedésre térnek át és emiatt szükségessé válik az ország autóbussz-parkjának átalakítása, illetve cseréje. a svéd közlekedési szakemberek a magyar külkereskedelemtől is kértek ajánlatot autóbussz karosszériák előállítására. a svéd freij cég a sundvall import ab vállalaton keresztül a moğırt-tól olyan autóbusszt rendelt, amelynek karosszériáját svéd gyártmányu volvo alvázra az Ikarus-gyár építi fel.

a mintapéldány elkészítését az Ikarus-gyár dolgozói rövid határidőre, augusztus 20-ra vállalták, s az autóbussz a svéd megrendelők teljes megelégedésére el is készült. varga tivadar tervező és a gyár kollektívája a legkorszerűbb megoldásokat alkalmazta. a kocsit 44 utas és egy idegenvezető befogadására alkalmas. szellőzési rendszere hasonló a repülőgépeken alkalmazott módszerhez. a panoráma kiképzésű, nagy ablakkal ellátott autóbussz egyik érdekessége, hogy hátsó részére 60 pár siléc elhelyezésére alkalmas tárolót szereltek fel.

a kocsit darvas lászló könnyűipari miniszterhelyettes és hirmán antal Ikarus-gyári főmérnök jelentésében bacsák nándor, a moğırt vezérigazgatója adta át a megrendelőnek, rolf freijnek, aki a kúlcso-átvétel után elmondotta, hogy az autóbusszal még holnap elindulnak Svédországba, európa több városában bemutatják, s remélik, hogy ez a mintapéldány sikert arat, s a későbbiekben nagy sorozatra adhatnak majd megrendelést. az autóbussz átadásának ünnepségén részt vett torsten brandel, a svéd királyság magyarországi nagykövete. /mti/

15.05/ju

15.45 ju

-27-

me

bb 54. helyreigazítás

zs j vm hk

1966. augusztus 23.

augusztus 20-1 bb 25-ös számú hírünkben/ az alkotmány napján számos új létesítménnyel.../ technikai hiba folytán az szerepelt, hogy balassagyarmaton új sporttelepet avattak. ezzel szemben - mint arról a megyei tudósítások helyesen számoltak be - martonvásáron nyílt meg új sporttelep./mti/

--

bb 55. négy megye járási tit-titkárai tanácskoztak kőszegen

vid tr ju fm

1966. augusztus 23.

győr- sopron, vas, veszprém és zala megye járásainak tit- titkárai kétnapos konferencián vesznek részt kőszegen. a kedden kezdődött tanácskozáson az 1966-67- es ismeretterjesztési évad tennivalóit, feladatait vitatták meg. a titkárok kicserélik elképzeléseiket, ötleteiket, eddigi munkájukban szerzett tapasztalataikat./mti/

--

bb 56. ülést tartott a szakszervezetek komárom megyei tanácsának elnöksége

vid j ju fm

1966. augusztus 23.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsának elnöksége keddi ülésén a megye áruellátásának helyzetéről tárgyalt.

az elnökség elismerését és köszönetét fejezte ki a kereskedelmi ellenőröknek, akik tevékenységükkel elősegítették az áruellátás javulását./mti/

--

15.20/ju

-28-

15. 45/1

Maly

bb 57. törlik a kukoricát a duna-tisza közén

vid hné szb ká

1966. augusztus 23.

a duna-tisza közén megkezdődött a kukorica törése. a hazai fajták még haragos zöldek, de a német demokratikus köztársaság részére termesztett rövid tenésztidejű kukorica már beérett a bácskai földeken. kedden elsőnek a katymári új élet termelőszövetkezet 50 holdas tábláján kezdtek meg törését. a külföldi kukorica az idén rendkívül gazdagon fizet. a katymári új élet termelőszövetkezetben, jól lehet jégverés érte a kukoricát, 30 mázsás holdankénti termést várnak. a korai érésű, gyöngyszemű kukoricavetőmag betakarítását - 700 holdon - a hét közepén kezdik meg. a termést a bajai állami gazdaság hibridkukorica feldolgozó üzemébe szállítják, ahol előkészítik és fémzárólják./mti/

--

bb 58. nógrád megye 500 tonnával túlteljesítette kenyér-gabonafelvásárlási tervét

vid hné szb ká

1966. augusztus 23.

a nógrád megyei tanács felvásárlási osztályának közlése szerint a megye közös gazdaságai 500 tonnával túlteljesítették 20 800 tonnás kenyérgabona áruértékesítési tervüket. különösen a pásztori járás termelőszövetkezetei tettek ki magukért: 5 800 tonna helyett 6 890 tonna kenyérgabonát adtak át az államnak./mti/

--

bb 59. külföldi professzorok a debreceni nyelvészkongresszuson

tr ju zs

1966. augusztus 23.

a debrecenben augusztus 24 -28 között sorra kerülő nyelvészkongresszusra hazánkba érkezett robert auty, az oxfordi egyetem filológia professzora. a magyar nyelv történetével és rendszerével foglalkozó kongresszuson több finn professzor is résztvesz. hazánkba érkezik göran karlsson egyetemi tanár, osmo ikola, turku-i nyelvészprofesszor, és aarni penttilä professzor, a jyvässkylä-i egyetem tanára, magyar finn-ugor nyelvész./mti/

--

16.27/ju

-29-

16. 52/1

Maly

bb 60. a ficc 27. rallyejének és nagytáborának részvevői új, kitűnő táborozási lehetőségeket fedeztek fel magyarországon - nyilatkozat az eredményekről és a tapasztalatokról

t hbj/lk szb ki

1966. augusztus 23.

a nemzetközi kemping- és karaván szövetség - mint ismeretes - az idén magyarországon rendezte meg 27. rallyejét és nagytáborozását. a találkozó után, leszűrve és értékelve a tapasztalatokat, dr. nagy gyula, az országos idegenforgalmi hivatal főosztályvezetője a következő nyilatkozatot adta:

- a rallyére és a nagytáborozásra - a néhány hónappal előbb jelzett ötezer kempingező helyett - 6 500 vendég látogatott el hazánkba. a külföldiek elismeréssel szóltak a magyar kemping és karaván klub munkájáról, a vendégfogadásról, amit dokumentál az is, hogy holland javaslatra a ficc kongresszusa köszönetét fejezte ki a kormánynak. a résztvevők általános véleménye az volt, hogy olyan új országot fedeztek fel a kemping-mozgalom számára, ahol az európai követelményeknek megfelelő táborok várják a vendégeket. a nagytáborozás sikerét igazolja az is, hogy a résztvevőknek majdnem fele meghosszabbította itt-tartózkodását. általános vélemény volt, hogy barátaikkal, ismerőseikkel jövőre, a következő években is visszatérnek a magyar kempingekbe, feltehetően jövőre bécs mellett kerül sor a nagytáborozásra és sokan tervezik - mint mentették - hogy utótáborozásként magyarországra jönnek.

- a magyarországi nagytáborozás sikerét bizonyítja az is, hogy a kempingezők serege különböző társadalmi rétegekből verbuválódott. jöttek luxus lakókocsikkal és jött kempingező franciaországból gyalogosan, sátrát hátán hozva. olyan országokból is érkeztek szép számmal turisták, ahonnan még nem fogadtunk tömegesen vendégeket, így például Angliából, Olaszországból, Franciaországból, Hollandiából, Luxemburgból, Dániából és Svájcban.

- a magyar idegenforgalom a rallye és a nagytáborozás idején sok jó tapasztalatot szerzett. ami talán a legfontosabb, az, hogy a nagyközönség is az ivóvízének tekintette a hazánkba látogatók fogadását, tehát kialakulóban van a helyes idegenforgalmi szemlélet, amely nélkül nem lehet megoldani a problémákat. rengeteget segített a hivatali apparátus is. amikor például az ér előntette a papszigeti kempinget, a fővárosi tanács mindig megtette, hogy a római-parti táborozóhelyet 48 óra alatt kétszeresére bővíthessék.

/folyt. köv./

17.07/10

17.36 Lue

-30-

bb 60. /a ficc 27... 1. folyt./- szb

hasonló nagy segítséget nyújtottak a megyei, a járási, sőt a községi tanácsok is. a rendezők mindig tudták, hogy számíthatnak a közösség segítségére. segítettek a közlekedés-rendészet és a közlekedés vezetői és dolgozói, amikor valóban seha nem látott hosszú karaván forgalmát kellett irányítani, segített a határrendészet, amikor gyorsan intézte az uti-ekmányok kezelését, a kereskedelem, amikor 24 óra alatt közérteket „varázsolt”, a kempingekbe, vagy amikor a szelnoki állami gazdaságok tisztaligetben a nyári utazásban megfáradt kempingezőket a gyümölcsösök legjobb termésével fogadták. jól vizsgázott a kereskedelem, jól vizsgázott a vendéglátóipar is. a sok jó mellett azonban azt is szóvá kell tenni, hogy akadtak hibák, például egyes kereskedelmi egységekben a konjunktúrális adottságok üzleti mérőszámra csábítottak. az ilyen jelenségeket meg kell szüntetni.

- a rallye és a nagytáborozás bebizonyította azt is, hogy vendégeink különösen nagy érdeklődést tanúsítanak a felklórunk, népművészetünk és kulturális rendezvényeink - például a tihanyi orgonahangverseny, stb. - iránt. a kempingturizmus világszerte fejlődik, a magyar kempingeket a nemzetközi turizmus megismerte, megszerette, tehát a jövőben számolhatunk fokozottabb látogatottságukkal, ez viszont előírja számunkra kempinghálózatunk további korszerűsítését, különösen a műszaki létesítmények tökéletesítését. a rallyen szerzett tapasztalatok arra is felhívták a figyelmet, hogy egy kempingező sátrának vagy lakókocsijának elhelyezésére, általában elhelyezkedésére nagyobb területet kell adni a táborhelyen, tehát a kempingekben kerülni kell a zsúfoltságot. a jövőben a magyar kemping és karaván klubnak növelnie kell turingtevékenységét, például programokat dolgozhat ki testvérklubok számára magyarországi turákra, tartózkodásra. általában elevenebb életet kell kialakítani a kemping-klubban. természetesen amennyiben a jövő évi nagytáborot bécs mellett rendezik meg, mi is nagyobb számban veszünk ott részt.

végezetül kifejtette: az ország eddigi legnagyobb idegenforgalmi rendezvénye - mert a ficc 27. nagytáborozása valóban az volt - megnyerte a vendégek tetszését. ez jónéhány elismerő nyilatkozatból is megállapítható. viszont ez arra kötelez bennünket, hogy az idegenforgalom előtt álló feladatokat még gyorsabban és tökéletesebben oldjuk meg. /mti/

17.25/10

-31-

17.40 Lue

bb 61. előreláthatólag 710 centiméteres vízállással tetőzik budapestnél a duna - apad a mura és a dráva

ö hbj-vid/hné szb la

1966. augusztus 23.

a duna bajor és osztrák szakaszán és az inn folyó vízgyűjtőjében az elmúlt 24 órában nem volt nagyobb esőzés, mindössze 2-3 milliméter csapadék hullott, így az osztrák szakaszon nem emelkedett a duna szintje, a levetülő árhullám nem kap újabb vízutánpótlást, nem hoz nagyobb víztömegeket a rába sem, az árhullám kedden komáromnál tetőzött, a duna vízszintje budapestben kedden reggel 694 centiméter volt, kedden délután 16 órakor azonban már 692 centimétert mutatott a vízmérce, az előrejelzésekből a vízügyi szakemberek arra következtetnek, hogy budapestben szerdán este vagy csütörtökön reggel tetőzik a folyó, mégpedig 710 centiméteres magassággal, tehát eléri az előző árhullám során ez év július 30-án mért szintet, a készültséget azonban nem kell szigorítani, dél-budán továbbra is másodfoku, a többi budapesti duna-szakaszon pedig elsőfoku készültséget tartanak, ami fokozottabb figyelmet igényel, ezzel szemben budán újabb nagyobb szelvényű, a dunába terelő csatornákat kellett elzárni, s így most már összesen 26 helyen 42 szivattyúegységgel emelik át a lezárt csatornákból a vizet.

az árhullám lassan vonul le, a mohácsi térségben 830-840 centiméter lesz a vízszint, ez azonban másfél méterrel alatta marad a tavalyi maximumnak, az árhullám anélkül, hogy nagyobb veszélyt jelentett volna, előreláthatólag szombaton hagyja el a duna magyarországi szakaszát.

viszonylag kevés csapadék hullott a dráva és a mura vízgyűjtőjében is, és ez mindkét folyónál érezteti kedvező hatását, a mura kedden délelőtt 496 centiméterrel tetőzött murakeresztúrnál, a délutáni órákban már apadás állt be, s az árvízvédelmi szolgálat szakemberei szerint a mura mentén megszűnt a közvetlen árvízveszély, letenyénél 30, murakeresztúrnál 2 centiméteres apadást észleltek, tótszordahelynél felrobbantották a borsfa patak töltését és ezzel megmentették a falut az elöntéstől, bár a mura magyarországi szakaszán általános az apadás, biztonsági okokból a harmadfoku készültséget továbbra is fenntartják, a dráva somogyi szakaszán zákány-telep alatt mintegy 25 méter szélességben elmosta a gátat a folyó, s az itt levő műüzemet három-négy méter magasságban víz borította el, az üzem dolgozói idejében leszerelték a gépeket, motorokat és azokat biztonságba helyezték, a dráva kedden délután 580 centiméterrel tetőzött Barcanál; Órtilonál viszont lassu apadást észleltek, így a dráva somogyi szakaszán sem kell árvízveszélytől tartani. /mti/

18.23/ju
18.50/ha

-32-

bb 62. ezer személyes egyetemi kollégium

t tf/tr szb zs

1966. augusztus 23.

új létesítménnyel gazdagodott a felsőoktatási tanintézetek kollégiumi hálózata: kedden átadják rendeltetésének a budapesti műszaki egyetem kilenc emeletes diákszállódját a petőfi híd budai hídfőjének térségében, a jól felszerelt, modern berendezésű azobákban ezer egyetemista kényelmes elhelyezésére van lehetőség, ugyancsak elkészült a műszaki egyetem 400 személyes Leánykollégiuma és koraszorú ebédlője - az utóbbiban naponta 2 000 adag ebédet szolgálhatnak fel, az új létesítményeket dr. csáki frigyos rektor adta át, az ünnepségen megjelent dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes, továbbá a tervező és kivitelező vállalatok képviselői, a társegyetemek vezetői. /mti/

bb 63. megkezdte működését az ország első fonócentrifugája

vid lk szb ki

1966. augusztus 23.

a kenderfonó- és szövőipari vállalat szegedi főüzemében a gyártó olasz cég szakembereinek irányításával befejezték az ország első fonócentrifugájának felszerelését, s a modern berendezés megkezdte a termelést, teljesen új technológiával működik, percenként tízezres fordulatszámú, hangszzerű edényeiben a centrifugális erő alakítja ki a fonalat és a csévé, a berendezés működését elektromos, illetve hidraulikus készülékek vezérlik, kezelése nagy szakértelmet kíván, ezért csak technikusek dolgoznak mellette, ezt a nagyobb áldozatot többszörösen visszatéríti, mert termelékenysége sokszorosa a hagyományos fonógépének, az első termelési adatok szerint amíg hasonló méretű nyújtó- és fonógépek egy óra alatt 76 kiló fonalat készítenek, az új gépsor teljesítménye eléri a 440 kirogrammot.

a kisz-szervezet védnökséget vállalt a modern kis üzem rész fölött, hogy mielőbb maximális teljesítményt érjenek ott el a fiatalok és hamar visszatérüljön a befektetett költség. /mti/

18.30/ju
19.08/ha

-33-

bb 64. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban - pécselt nyílik az első vidéki gyermekszínház

vid tr szb fm

1966. augusztus 23.

a pécsi nemzeti színház kedden tartotta évadnyitó társulati ülését. nógrádi róbert igazgató elemozte az elmúlt négy esztendő tapasztalatait, amelyek a jövőben is utmutatásul szolgálnak. így például eredményesnek bizonyult a „népszerűség, korszerűség, eredetiség”, mint alapkövetelmények kitűzése. ezek megvalósításával stabilizálódott a színház munkája, s kapcsolata a közönséggel. számos, ma már országosan ismert tehetség pécselt kezdte meg pályáját. e hármas célkitűzés jellemzi a pécsi nemzeti színház további tevékenységét is azzal az elhatározással bővítve, hogy a jövőben pótolja az új magyar darabok bemutatása terén még fennálló tartózkodását.

nógrádi róbert igazgató ismertette az új műsortervet. a színház szeptember 23-án shakespeare „szegyet szeggyel”, című vígjátékával kezdi az évadot, amely több eredeti bemutatót is ígér. az operatársulat programjában három bemutató szerepel: gounod: „faust”, -ja, händel: „julius ceasar”, -ja és verdi „rigoletto”, -ja. ezeken kívül három már korábban előadott opera is műsorra kerül. csehszlovák és jugoszláv színházakkal közösen megszervezik az énekesek és karmesterek cserefellépését. a balettegyüttes a múlt évad végén budapestten sikerrel bemutatott műsorával lép a pécsi közönség elé. az együttes folytatja tavaly megkezdett országjáró körutját. ezenkívül szovjetunióbeli vendég szereplést terveznek. a prózai társulat többek között o. neill „tágas udvarházak”, című drámáját, cassona „a portugál kirlynő”, című színművét, brecht-weill „koldusoperá”, -ját vízi színre. ezenkívül három operettet és két zenés vígjátékot láthat az új évadban a pécsi közönség.

öt évi szünet után ismét megnyílik a három millió forint költséggel átalakított és felújított kamaraszínház, amely a jövőben gyermekszínházként működik. ezzel a kezdeményezésével pécs első a vidéki városok között. az ifjú színházlátogatók a „tamás bátya konyhója”, dramatizált változatát, majd pedig ránkly györgy „muzsikus péter”, című gyermekdarabját láthatják.

a pécsi nemzeti színház közreműködik a szigetvári zrínyi emlékünnepeken is. a 400 éves jubileum alkalmából részletet mutatnak be darvas józsef „zrínyi”, című drámájából.

nógrádi róbert végül bemutatta a társulat új tagjait. összesen tizenegy új színész, illetve rendező kezd meg munkáját a pécsi nemzeti színházban. /mti/

19. 17/14,

19. 35
Luc

bb 65. a kongresszusi munkaverseny eredményeiről, feladatairól tanácskozott a ganz-mávas nagyaktiva értekezlete

t kf/tr szb la

1966. augusztus 23.

kedden délután a ganz-mávas mozdony-vagon- és gépgyár vörösmarty művelődési otthonában nagyaktiva értekezletet tartottak. a ganz-mávas gazdasági és tömegszervezeti vezetői, párt- és szakszervezeti aktivistái, valamint szocialista brigádvezetői a nagy vállalat gazdasági munkáját és kongresszusi versenyének eddigi eredményeit, s azokat a további feladatokat tárgyalták meg, amelyeknek végrehajtásával a gyár meg akarja szerezni a kongresszusi versenyzászlót.

cseregő jános vezérigazgató beszámotójában egyebek között elmondotta, hogy a ganz-mávas dolgozói az első félévben bebizonyították, tudnak jobban dolgozni, s a nagy gyár multjához méltó eredményeket elérni. az év első felében a vállalat teljes termelése 5,5 százalékkal, befejezett termelése 15,3 százalékkal, exportszállítása pedig 23,8 százalékkal haladta meg a tavalyi első félévi tervteljesítést. a költség szint 0,4 százalékkal kedvezőbben alakult a tervezettnél, 0,6 százalékkal csökkent a selejthányad, az előírásnak megfelelően 3,7 százalékkal növekedett a termelékenység, s a ganz-mávas eleget tett kooperációs kötelezettségeinek.

a szakszervezeti bizottság nemrégén értékelte a szocialista munkaverseny, a brigádmozgalom helyzetét, a gyáregységek, a dolgozók kongresszusi felajánlásait. a ganz-mávasban félév alatt a szocialista és az e címert küzdő brigádok száma hatvanhatal, a tagok száma 512 fővel növekedett. jelenleg 900 brigádban 9 290 dolgozó versenyez. az első félévi jó eredményekhez kétségtelenül hozzájárult a szocialista munkaverseny, a felajánlások teljesítése. a ganz-mávas egyebek között a vállalt határidőre szállított ki öt egyiptomi motorvonatot, készítette el az indonéz fénycsőgyár diesel agregátját, öt, egyenként tizenhat és fél méteres darut, 110 távvezeték oszlopot. az első félév végén esedékes 29 vállalt nagyobb tétel közül mindössze négyet nem sikerült időben megvalósítani. egyebek között a vm. 14 2 900 lóerős mozdonyból a vállalt hét helyett hatot adott az első félév végéig a gyár. külön értékelték a nagyaktíván a kongresszus tiszteletére tett renki kívüli felajánlások teljesítését. köztük igen dicséretes a gyártmányfejlesztési főosztály eredménye. a főosztálynak eredeti vállalása szerint december, illetve szeptember végére kellett volna a dhm-4 típusu 760 lóerős diesel hidraulikus mozdony és a h. 72-10 típusu hidrodinamikus hajtómű mintapéldányát elkészítenie és jóváhagyatnia. /folyt.köv./

19. 25/14,

19. 37
Luc

-35-

mti

bb 64. évadnyitó társulati ülés a pécsi nemzeti színházban - pécselt nyitlik az első vidéki gyermekszínház

vid tr szb fm

1966. augusztus 23.

a pécsi nemzeti színház kedden tartotta évadnyitó társulati ülését. nógrádi róbert igazgató elemozte az elmúlt négy esztendő tapasztalatait, amelyek a jövőben is utmutatásul szolgálnak. így például eredményesnek bizonyult a „népszerűség, korszerűség, eredetiség„ mint alapkövetelmények kitűzése. ezek megvalósításával stabilizálódott a színház munkájáa, s kapcsolata a közönséggel. számos, ma már országosan ismert tehetség pécselt kezdte meg pályáját. e hármas célkitűzés jellemzi a pécsi nemzeti színház további tevékenységét is azzal az elhatározással bővítve, hogy a jövőben pótolja az új magyar darabok bemutatása terén még fennálló tartóztatását.

nógrádi róbert igazgató ismertette az új műsortervet. a színház szeptember 23-án shakespeare „szeged szeged„ című vígjátékával kezeli az évadot, amely több eredeti bemutatót is igér. az operatársulat programjában három bemutató szerepel: gounod: „faust„-ja, händel: „julius ceasar„-ja és verdi „rigolette„-ja. ezeken kívül három már korábban előadott opera is műsorra kerül. csehszlovák és jugoszláv színházakkal közösen megszervezik az énekesek és karmesterek cserafellépését. a balettegyüttes a múlt évad végén budapesten sikerral bemutatott műsorával lép a pécsi közönség elé. az együttes folytatja tavaly megkezdett országjáró körutját, ezenkívül azovjetunióbeli vendég szereplést terveznek. a prózai társulat többek között o,neill „tágas udvarházak„ című drámáját, cassona „a portugál kirlynő„ című színművét, brecht-weill „koldusoperá„-ját viszi színre. ezenkívül három operettet és két zenés vígjátékot láthat az új évadban a pécsi közönség.

öt évi szünet után ismét megnyitlik a három millió forint költséggel átalakított és felújított kamaraszínház, amely a jövőben gyermekszínházként működik. ezzel a kezdeményezését pécs első a vidéki városok között. az ifjú színházlátogatók a „tamás bátya kunyhója„ dramatizált változatát, majd pedig ránkgyörgy „muzsikus péter„ című gyermekdarabját láthatják.

a pécsi nemzeti színház közreműködik a szigetvári zrínyi emlékünnepeken is. a 400 éves jubileum alkalmából részletet mutatnak be darvas józsef „zrínyi„ című drámájából.

nógrádi róbert végül bemutatta a társulat új tagjait. összesen tizenegy új színész, illetve rendező kezd meg munkáját a pécsi nemzeti színházban. /mti/

19.17/ju,
19.35 Lu

-34-

bb 65. a kongresszusi munkaverseny eredményeiről, feladatairól tanácskozott a ganz-mávas nagyaktiva értekezlete

t.kf/tr szb la

1966. augusztus 23.

kedden délután a ganz-mávas mozdony-vagon- és gépgyár vörösmarty művelődési otthonában nagyaktiva értekezletet tartottak. a ganz-mávas gazdasági és tömegszervezeti vezetői, párt- és szakszervezeti aktivistái, valamint szocialista brigádvezetői a nagy vállalat gazdasági munkáját és kongresszusi versenyének eddigi eredményeit, s azokat a további feladatokat tárgyalták meg, amelyeknek végrehajtásával a gyár meg akarja szerezni a kongresszusi versenyzászlót.

csergő jános vezérigazgató beszámolójában egyebek között elmondotta, hogy a ganz-mávas dolgozói az első félévben bebizonyították, tudnak jobban dolgozni, s a nagy gyár multjához méltó eredményeket elérni. az év első felében a vállalat teljes termelése 5,5 százalékkal, befejezett termelése 15,3 százalékkal, exportszállítása pedig 23,8 százalékkal haladta meg a tavalyi első félévi tervteljesítést. a költség szint 0,4 százalékkal kedvezőbben alakult a tervezettnél, 0,6 százalékkal csökkent a selejthányad, az előírásnak megfelelően 3,7 százalékkal növekedett a termelékenység, s a ganz-mávas eleget tett kooperációs kötelezettségeinek.

a szakszervezeti bizottság nemrégben értékelte a szocialista munkaverseny, a brigádmezgalom helyzetét, a gyáregységek, a dolgozók kongresszusi felajánlásait. a ganz-mávasban félév alatt a szocialista és az e címért küzdő brigádok száma hatvanhatal, a tagok száma 512 fővel növekedett. jelenleg 900 brigádban 9 290 dolgozó versenyez. az első félévi jó eredményekhez kétségtelenül hozzájárult a szocialista munkaverseny, a felajánlások teljesítése. a ganz-mávas egyebek között a vállalt határidőre szállított ki öt egyiptomi motorvonatot, készítette el az indonéz fénycsőgyár diesel agregátját, öt, egyenként tizenhat és fél méteres darut, 110 távvezeték oszlopot. az első félév végén esedékes 29 vállalt nagyobb tétel közül mindössze négyet nem sikerült időben megvalósítani. egyebek között a vm. 14 2 900 lóerős mozdonyból a vállalt hét helyett hatot adott az első félév végéig a gyár. külön értékelték a nagyaktíván a kongresszus tiszteletére tett rendkívüli felajánlások teljesítését. köztük igen dicséretes a gyártmányfejlesztési főosztály eredménye. a főosztálynak eredeti vállalása szerint december, illetve szeptember végére kellett volna a dhm-4 típusu 760 lóerős diesel hidraulikus mozdony és a h. 72-10 típusu hidrodinamikus hajtómű mintapéldányát elkészítenie és jóváhagyatnia. /folyt.köv./

19.25/ju

-35-

19.37 Lu

bb 65. /a kongresszusi... 1. felyt./- szb

a vállalat már július végén teljesítették. a főosztály kutatási komplex szocialista brigádja június 30-ig vállalatának megfelelően új fényezési technológiát vezetett be a szovjet motorkecsiknél. az új eljárással alapvető minőségjavulást értek el, az átfutási idő felére csökkent, a éves szinten egymillió forintot takarítanak meg.

a nagyaktíván szóba került a ganz-mávas valamennyi gyáregységének igazgatóságának a munkája, azok a tennivalók amelyeket az Üzem éves feladatainak teljesítéséhez várnak tőlük. kijutott a dicséretből, a bírálatból kinek-kinek érdeme szerint. a termelés fejlődése, az eredmények elismerése mellett a vezérigazgató az öntőde és az acélmű gyáregységek munkáját bírálta, különösen azért, mert fél év alatt 800, illetve 500 tonna áruval maradtak adósok társággyáregységek. a következő időszakban legfontosabb feladatként az ütemes, a gazdaságosabb, a program szerinti termelést, a pontosabb munkát, az időbeni kiszállításokhoz a félkész-gyártmányterv megfelelő teljesítését, az eddigi adósságok pótlását, a mindezekelőtt az exportkötelezettségek teljesítését kapta szinte valamennyi gyáregység.

a tanácskezáson egyebek között újabb vállalat is született. a vagongyár-egység f. 746 mihelye kongresszusi felajánlasként a harmadik negyedévre előírt tíz szovjet vonaton felül újabb két vonatot készít el szeptember 18-ig, hogy a két vonat még szeptemberben elhagyhassa az üzemet. /mti/

bb 67. embargó szerda reggel 5.00 óráig!

a veszprém megyei rendőrfőkapitányság

tr szb zs

1966. augusztus 23.

pászthory waltert, a pannenalmi bencés gimnázium tanárát veszélyeztetés és segítségnyújtás elmulasztásának alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte. pászthory egy ismerősével augusztus 16-án a balatonon egy kétszemélyes gumikajakkal vízreszállt. társa a viharos balatonban megfürdött, pászthory cserben hagyta. társának többórás vízben tartózkodás után sikerült partot érnie. ügyében a vizsgálat folyik. /mti/

19.30/ju

19.48/lu

-36-

mti

bb 66. gruz vendégek győritti

vid hné szb fm

1966. augusztus 23.

a hazánkban tartózkodó gruz vendégek egy csoportja kedden Győrbe látogatott. usangi oboladzét, a gruz szovjet szocialista köztársaság oktatásügyi miniszterének első helyettesét, sota diziiguri professzort, a szovjet-magyar baráti társaság gruz tagozatának elnökhelyettesét, jelena szakvarelidze színművésznőt és marina cselidzét, a szovjet-magyar baráti társaság gruz tagozatának titkárát a városi párt-, állami és társadalmi szervek vezetői fogadták. a gruz küldöttséget jankovits istván, az mszmp városi bizottságának első titkára tájékoztatta a város életéről, fejlődéséről.

délután a város vezetőinek társaságában a győri textilművekben tettek látogatást a vendégek, ahol megismerkedtek a termékeik több mint 40 országba exportáló gyár dolgozóinak munkájával.

este a gruz kulturális napok keretében a magyar-szovjet baráti társaság és a hazafias népfront megyei szervezete magyar-gruz barátsági estet rendezett a szakszervezetek jókai mór művelődési házában, ahol molnár lajossal, az mszmp városi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. a barátsági esten felszólalt usangi oboladze, a gruz küldöttség vezetője is, majd a küldöttséggel Győrbe érkezett tbiliszi „orera” gitár- és énekegyüttes mutatta be műsorát. /mti/

--

bb 68. időjárásjelentés

HNÉ ju la

1966. augusztus 23.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 23-án, kedden este 19 órakor:

változékony idő

várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, néhány helyen zivatarral. időnként élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-24 fok között. /mti/

--

19.45/ju

-37-

me

bb 65. /a kongresszusi... 1. felyt./- szb

a vállalat már július végén teljesítették. a főosztály kutatási komplex szocialista brigádja június 30-ig vállalatának megfelelően új fényezési technológiát vezetett be a szovjet motorkecsiknél. az új eljárással alapvető minőségjavulást értek el, az átfutási idő felére csökkent, a éves szinten egymillió forintot takarítanak meg.

a nagyaktíván szóba került a gáz-mávas valamennyi gyáregységnek, igazgatóságának a munkája, azok a tennivalók amelyeket az Üzem éves feladatainak teljesítéséhez várnak tőlük. kijutott a dicséretből, a bírálatból kinek-kinek érdeme szerint. a termelés fejlődése, az eredmények elismerése mellett a vezérigazgató az öntőde és az acélmű gyáregységek munkáját bírálta, különösen azért, mert fél év alatt 800, illetve 500 tonna áruval maradtak adósok társgyáregységeink. a következő időszakban legfontosabb feladatként az ütemes, a gazdaságosabb, a program szerinti termelést, a pontosabb munkát, az időbeni kiszállításokhoz a félkész-gyártmányterv megfelelő teljesítését, az eddigi adósságok pótlását, s mindezekkel együtt az expertkötelezettségek teljesítését kapta szinte valamennyi gyáregység.

a tanácskozáson egyebek között újabb vállalat is született. a vagongyár-egység t. 746 mihelye kongresszusi felajánlasként a harmadik negyedévre előírt tiz szovjet vonaton felül újabb két vonatot készít el szeptember 18-ig, hogy a két vonat még szeptemberben elhagyhassa az Üzemet. /mti/

bb 67. embargó szerda reggel 5.00 óráig!

a veszprém megyei rendőrfőkapitányság

tr szb zs

1966. augusztus 23.

pászthory waltert, a pannenalmi bencés gimnázium tanárát veszélyeztetés és segítségnyújtás elmulasztásának alapos gyanúja miatt előzetes letartóztatásba helyezte. pászthory egy ismerősével augusztus 16-án a balatonon egy kétszemélyes gumikajakkal vízreszállt. társa a viharos balatonban megfürdött, pászthory csorban hagyta. társának többórás vízmentartózkodás után sikerült partot érnie. ügyében a vizsgálat folyik. /mti/

19.39/ju
19.48/ju

-36-

bb 66. gruz vendégek győrről

vid hné szb fm

1966. augusztus 23.

a hazánkban tartózkodó gruz vendégek egy csoportja kedden Győrbe látogatott. usangi oboladzét, a gruz szovjet szocialista köztársaság oktatásügyi miniszterének első helyettesét, sota dzidzigiuri professzort, a szovjet-magyar baráti társaság gruz tagozatának elnökhelyettesét, jelena szakvarelidze színművésznőt és marina cselidzét, a szovjet-magyar baráti társaság gruz tagozatának titkárát a városi párt-, állami és társadalmi szervek vezetői fogadták. a gruz küldöttséget jankovits istván, az mszmp városi bizottságának első titkára tájékoztatta a város életéről, fejlődéséről.

délután a város vezetőinek társaságában a győri textilművekben tettek látogatást a vendégek, ahol megismertek a termékeit több mint 40 országba exportáló gyár dolgozóinak munkájával.

este a gruz kulturális napok keretében a magyar-szovjet baráti társaság és a hazafias népfront megyei szervezete magyar-gruz barátsági estét rendezett a szakszervezetek jókai mór művelődési házában, ahol molnár lajosné, az mszmp városi bizottságának titkára mondott ünnepi beszédet. a barátsági esten felszólalt usangi oboladze, a gruz küldöttség vezetője is, majd a küldöttséggel Győrbe érkezett tbiliszi „orera”, gitár- és énekegyüttes mutatta be műsorát. /mti/

bb 68. időjárásjelentés

HNÉ ju la

1966. augusztus 23.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 23-án, kedden este 19 órakor:

változékony idő

várható időjárás szerdán estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, néhány helyen zivatarral. időnként élénk északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 19-24 fok között. /mti/

19.45/ju

-37-

bb 69. a román nagykövet fogadása

t fe/hné szb la

1966. augusztus 23.

dumitru turcus, a román szocialista köztársaság budapesti nagykövete, románia felszabadulásának 22. évfordulója, hazája nemzeti ünnepe alkalmából kedden este fogadást adott a városligeti gundel-étteremben. a fogadáson megjelent apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese, és somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ilku pál művelődésügyi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, dr. herges gyula, dr. levárdi ferenc, nagy józsefné, dr. nezvál ferenc, dr. szabó zoltán, veres józsef, a kormány tagjai, kiss károly, az elnöki tanács titkára, mód péter, a külügyminiszter első helyettese, továbbá politikai, gazdasági és kulturális életünk számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. /mti/

..

- v é g e -

20.32/- szb

21.02.1966
Me

-38-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h í r e k

1966. augusztus 24.

bb 1. külföldi állampolgárok orvosi kezelése

1 ms/tr szb sr

1966. augusztus 24.

illetékesek rendezték az utlevéllel, vagy ezt helyettesítő más uti okmánnyal ideiglenesen hazánkban tartózkodó külföldi állampolgárok járóbeteg ellátását.

a kiadott utasítás szerint elsősegélyt minden külföldi állampolgár díjtalanul vehet igénybe. az ezen túlmenően szükséges orvosi ellátáshoz a külföldiek a magyar állampolgárokhoz hasonlóan körzeti orvosi rendelőben, szakorvosi rendelőintézetben, klinikai és kórházi járóbeteg szakrendelésen juthatnak hozzá. azoknak az országoknak az állampolgárai, amelyekkel a magyar népköztársaság szociálpolitikai egyezményt kötött, heveny megbetegedés, vagy sürgős szükség esetén díjtalanul vehetik igénybe az orvosi rendelést, ha jogosultságukat utlevelükkel igazolják. további szolgáltatásokhoz az egészségügyi minisztérium, vagy az illetékes társadalombiztosítási szerv engedélye szükséges. olyan országokból érkezett vendégek, amelyekkel nincs ilyen egyezményünk, az elsősegélyen kívül csak díjazás ellenében juthatnak orvosi ellátáshoz. a megállapított díjakban a vizsgálathoz és a kezeléshez felhasznált anyagok ellenértéke is benne foglaltatik. külföldi fizetőeszközt a gyógyítást végző intézményeknek nem szabad elfogadniuk. /mti/

..

bb 2. „javítják„ a besztercei szilvát

1 ie szb ká

1966. augusztus 24.

a besztercei szilva több mint száz változatát értékelik a kertészeti kutató intézetben. a magvaváló, aromás, hamvas kékszinű besztercei jelenleg legjobb és legnagyobb mennyiségben termelt szilvafajtánk; értékét bizonyítja, hogy hazánkból közép-, kelet- és nyugat-európa csaknem valamennyi országában és észak-amerikában is elterjedt. /folyt.köv./

-1-

Me